

250698

การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาก่อนและหลังการถ่ายโอน
การศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง
ศึกษาโรงเรียนวอแก้ววิทยา และโรงเรียนบ้านแม่สง

วิบูลย์ วัฒ

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กุมภาพันธ์ 2555

การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารการศึกษา ก่อนและหลังการถ่ายโอนการศึกษา
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง
ศึกษาโรงเรียนวอแก้ววิทยา และโรงเรียนบ้านแม่สง

วิบูลย์ วัฒ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกี้ยวกิ่งแก้ว

.....กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์

.....กรรมการ

อาจารย์ ดร. ไพลิน ภูจินาพันธุ์

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

.....

รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์

23 กุมภาพันธ์ 2555

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

250698

การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาก่อนและหลังการถ่ายโอน
การศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง
ศึกษาโรงเรียนวอแก้ววิทยา และโรงเรียนบ้านแม่สง

วิบูลย์ วะเท

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กุมภาพันธ์ 2555

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารการศึกษา ก่อนและหลังการถ่ายโอนการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ศึกษาโรงเรียนวอแก้ววิทยา และโรงเรียนบ้านแม่สง” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.โกสุมภ์ สายจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขงานการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกี้ยวกิ่งแก้ว ที่ได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบและอาจารย์ ดร.ไพลิน ภูจินาพันธุ์ กรรมการสอบตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชา ให้ความรู้ตลอดเวลาที่ศึกษา รวมทั้งขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานให้แก่ผู้ศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครูโรงเรียน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตัวแทนภาคประชาสังคม ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้อาวุโสในชุมชน โรงเรียนวอแก้ววิทยา อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง และโรงเรียนบ้านแม่สง อ.วังเหนือ จ.ลำปาง

ท้ายที่สุดนี้ หากมีสิ่งใดที่ขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขออภัยเป็นอย่างสูงในข้อบกพร่องและความผิดพลาดในครั้งนี้ และผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าแบบอิสระนี้จะมีประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อยสำหรับผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจศึกษาต่อไป

วิบูลย์ วัฒ

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาก่อนและหลังการถ่ายโอนการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลำปาง ศึกษาโรงเรียนวอแก้ววิทยา และโรงเรียนบ้านแม่สง
ผู้เขียน	นายวิบูลย์ วัฒ
ปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์

บทคัดย่อ

250698

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบจุดแข็งและจุดอ่อนในการจัดการศึกษาก่อนและหลังการถ่ายโอนการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดลำปาง และเพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมื่อถ่ายโอนไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดลำปางแล้ว โดยได้รวบรวมข้อมูลด้วยการเก็บแบบสอบถามจากประชาชน จำนวน 100 ตัวอย่าง และการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มประชาชนในชุมชน ตลอดจนค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษา พบว่า จุดแข็งและจุดอ่อนในการจัดการศึกษาก่อนและหลังการถ่ายโอนการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดลำปาง ทั้ง 4 ด้าน มีดังนี้ 1) ด้านงบประมาณ หลังการถ่ายโอนฯ โรงเรียนวอแก้ววิทยา ได้รับจัดสรรงบประมาณอยู่ในระดับดี ยกเว้น ด้านคุณค่าโภชนาการอาหาร ส่วนโรงเรียนบ้านแม่สง ได้รับจัดสรรงบประมาณอยู่ในระดับดี 2) ด้านการบังคับบัญชา หลังการถ่ายโอนฯ อยู่ในระดับดี ทั้ง 2 โรงเรียน 3) ด้านวิชาการและการบริหารงานทั่วไป หลังการถ่ายโอนฯ โรงเรียนวอแก้ววิทยามีวิชาการและการบริหารงานทั่วไปในระดับดี ยกเว้นการจัดฝึกอบรมบุคลากร ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาให้ความรู้ การเผยแพร่ผลงาน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา และการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนที่อยู่ในระดับน้อย ส่วนโรงเรียนบ้านแม่สง หลังการถ่ายโอนฯ มีการ

250698

บริหารงานวิชาการและการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับดี 4) ด้านบุคลากร หลังการถ่ายโอนฯ ทั้ง 2 โรงเรียน มีการบริหารบุคลากรอยู่ในระดับดี

สำหรับข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมื่อถ่ายโอนไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดลำปาง มีดังนี้ 1) ควรเพิ่มบทบาทของภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้การบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด 2) ผู้บริหารควรมีความตั้งใจในการบริหารสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดการศึกษาให้มากขึ้นเพื่อแก้ปัญหที่เกิดขึ้น 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรคัดเลือกบุคลากรที่จะมาทำหน้าที่ทางด้านการศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรงเพื่อให้การบริหารงานด้านการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด

Independent Study Title	A Comparative Study of Education Management Before and After the Transfer to Local Administration in Lampang Province: Case Studies of Wor Kaew Vittaya School and Ban Mae Song School
Author	Mr.Wiboon Vatae
Degree	Master of Arts (Political Science)
Independent Study Advisor	Associate Professor Dr.Kosum Saichan

Abstract

250698

This independent study aimed to compare strengths and weaknesses of education management before and after the transfer to local administration in Lampang province; and to study guidelines for solving problems in managing education of the schools after transferred to local administration in Lampang province. Information was collected from questionnaires distributed to 100 people and interviews with executives of the schools and people in the community along with information from related documents and researches.

The study results found that there were 4 areas of strengths and weaknesses of education management before and after the transfer to local administration in Lampang province including: 1) budgeting after the transfer, which Wor Kaew Vittaya school received budget at a good level, except for providing nutritional food value, and Ban Mae Song school received budget at a good level. 2) Management of both schools after the transfer was at a good level. 3) For academic and general administration management after the transfer, Wor Kaew Vittaya school had its academic and general administration at a good level, except teacher training with external experts to give knowledge, achievement publicizing, leader of local administration providing cooperation with the school at a low level, whereas Ban Mae Song school had its

250698

academic and general administration management after the transfer at a good level. 4) For human resources, after the transfer both schools had its human resource management at a good level.

Recommendation to solve education management problems of the schools after transfer to the local administration in Lampang province were as follows: 1) the public's role should increase in participating the education management with the educational institutions and the local administration in order to maximize the efficiency of education management, 2) executives should be sincere in managing educational institutions by providing opportunities for teachers and educational staff to give their opinions in managing education management to solve problems, and 3) the local administration should select educational-related knowledgeable and experienced staff to work in the educational field in order to maximize the efficiency of education management.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ	4
1.4 ขอบเขตการศึกษา	4
1.5 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	16
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ	23
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	27
2.5 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	36
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	40
3.1 รูปแบบการศึกษาวิจัย	40
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	41
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	41
3.5 การสร้างเครื่องมือ	42
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	43

บทที่ 4	ผลการศึกษา	44
4.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	44
4.2	การศึกษาเปรียบเทียบ สภาพปัญหา ก่อน-หลังการถ่ายโอนการศึกษา ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง	50
4.3	ปัญหาและข้อเสนอแนะการถ่ายโอนการศึกษาให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง	65
4.4	ข้อคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและประชาชนในชุมชนในเขตพื้นที่ รับผิดชอบ	67
4.5	ข้อเสนอแนะ	70
บทที่ 5	สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
5.1	สรุปผลการศึกษา	71
5.2	อภิปรายผล	76
5.3	ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม		79
ภาคผนวก		81
	ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	82
	ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์	91
ประวัติผู้เขียน		92